

Les 'Dieren met een baan, thema politie'

Lesvoorbereidingsformulier

Doelgroep: groep 6/7/8

Duur van de les: 45 minuten tot 1 uur

Benodigde materialen: digibord of beamer, werkblad woordzoeker, A3 blaadjes voor placemats, bord

Beginsituatie: Wat kunnen en kennen de leerlingen al m.b.t. de doelstelling? Kijk in de methode, praat met je mentor, observeer.

De leerlingen zijn bijna allemaal wel eens in het dagelijks leven in contact gekomen met politiehonden, waarschijnlijk hebben ze een politiehond en eventueel een paard door de stad zien lopen. Ze zien af en toe een politiehond- of paard in de media, denk aan Commissaris Rex en Amerigo (paard van Sinterklaas). Het beeld dat de leerlingen bij politiedieren hebben, is dat ze naar voorwerpen zoeken en boeven vangen. We verwachten dat de leerlingen algemene kennis hebben over paarden en de natuurlijke interesse en nieuwsgierigheid hebben in dieren.

Doelstelling(en) voor de leerlingen: Inhoudelijk (kennis en vaardigheden), didactisch (de context waarin kennis of gedrag zichtbaar is) en gedrag (wat de leerlingen waarneembaar moeten kunnen, weergegeven met een werkwoord, bv beschrijven, opnoemen, experimenteren).

- De leerlingen worden zich ervan bewust hoe het leven eruit zien van dieren met een baan. Ze krijgen een realistisch beeld over politiedieren: hoe worden ze getraind, wat is hun taak, hoe worden ze verzorgd, etc.
- De leerlingen kunnen aan het einde van de les benoemen wat welzijn inhoudt en wat de politie doet om tegemoet te komen aan de welzijnswetten in Nederland.
- De leerlingen kunnen aan het einde van de les uitleggen wanneer dieren goed worden verzorgd.

Korte omschrijving van de activiteit:

De leerlingen gaan deze les op verschillende manieren aan de slag met het onderwerp dieren met een baan. De leerlingen maken eerst in groepjes een woordweb, om te achterhalen wat ze al van het onderwerp afweten (beginsituatie). Vervolgens wordt informatie gegeven over diverse onderwerpen en de leerlingen gaan gericht kijken naar twee filmfragmenten (met vragen). Deze informatie wordt d.m.v. een powerpointpresentatie visueel ondersteund. Als laatste gaan de leerlingen een quiz houden, waarbij ze zelf quizvragen bedenken voor de andere leerlingen in de klas, dit doen ze in groepsverband.

Onderwijsleerproces:

Tijd	Fase	Inhoudelijk leerlingen (Wat doen de leerlingen?)	Inhoudelijk leraar (Wat doet de leraar?)	Organisatie (wanneer en hoe klaarzetten, tijdens activiteit, bij opruimen; groeperingsvorm; materialen en leermiddelen)
0.00	<u>Inleiding</u> (bv. voorkennis, doel, aanleiding, motiveren)	<p>De leerlingen luisteren naar de uitleg.</p> <p>De leerlingen bespreken waaraan zij denken bij 'dieren met een baan'. Bij de bespreking komt telkens 1 leerling per tafelgroepje aan bod, om te vertellen wat ze hebben bedacht.</p>	<p>De powerpointpresentatie wordt opgestart, de eerste dia is zichtbaar wanneer met de les wordt begonnen.</p> <p>De leerkracht begint de les door te vertellen dat het onderwerp van de les van vandaag dieren met een baan is. De leerkracht vertelt dat de leerlingen meer gaan leren over dierenwelzijn. De leerlingen gaan samen onderzoeken wat politiedieren doen, hoe ze leven en hoe ze verzorgd worden.</p> <p>De leerlingen gaan vervolgens per tafelgroepje bespreken waaraan ze denken bij: dieren met een baan. De leerlingen mogen een paar minuten overleggen. Vervolgens krijgen een aantal leerlingen de beurt. De antwoorden van de leerlingen worden op het bord geschreven. De leerkracht vertelt dat de les zal gaan over politiehonden en politiepaarden. Daarna wordt</p>	

		<p>De leerlingen bespreken per tafelgroepje waaraan zij denken bij dierenwelzijn. Wat betekent dit?</p> <p>De leerlingen maken een placemat over politiedieren. De leerlingen denken eerst na en schrijven dit op, vervolgens wordt dit samen besproken.</p>	<p>klassikaal nagedacht over wat dierenwelzijn zou betekenen. De leerkracht laat de leerlingen hierover nadenken en geeft enkele leerlingen de beurt. Indien nodig legt de leerkracht uit wat dat betekent, dierenwelzijn. De leerkracht vraagt aan de leerlingen welke dieren bij de politie.</p> <p>Vervolgens maken de leerlingen per tafelgroepje een placemat over politiedieren. De leerlingen schrijven alles op waaraan ze denken bij dit onderwerp. Eerst zelf nadenken, daarna samen bespreken en de belangrijkste dingen in het midden opschrijven.</p> <p>Nadat de leerlingen vijf minuten hebben gewerkt worden de bevindingen van de leerlingen klassikaal besproken. Per groepje wordt gevraagd wat zij hebben opgeschreven. Dit schrijft de leerkracht op het bord.</p> <p>De leerkracht vertelt dat de leerlingen nu een placemat hebben gemaakt en motiveert de leerlingen dat ze al veel weten. De leerlingen gaan nu naar een powerpointpresentatie kijken en filmpjes bekijken. De leerkracht benoemt dat de leerlingen goed moeten opletten, want deze informatie hebben jullie nodig.</p> <p>De vragen horend bij het filmfragment over politiepaarden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Waar worden politiepaarden ingezet?</i> - <i>Hoelang duurt de training?</i> - <i>Houdt de training op nadat de paarden het geleerd hebben?</i> - <i>Wat is een paard van oorsprong?</i> - <i>Waar moet een paard mee leren omgaan?</i> 	
--	--	--	--	--

	<p><u>Kern</u> (bv. instructie, voorlezen, inoefenen en uitvoeren)</p>	<p>De leerlingen kijken naar de filmfragmenten. De leerlingen beantwoorden de vragen.</p> <p>De leerlingen maken individueel de puzzel.</p> <p>De leerlingen kijken naar het filmfragment en vertellen hoe het leven van een politiepaard eruit ziet. Wat doen de medewerkers van de politie om de paarden zo goed mogelijk te verzorgen en hen echt paard te laten zijn?</p> <p>De leerlingen bedenken per tafelgroep 3 vragen voor de quiz.</p> <p>De leerlingen benoemen wat ze geleerd hebben en wat ze van de les vonden.</p>	<p>De vragen horend bij het filmfragment over politiehonden:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hoe toont een speurhond aan dat hij iets heeft gevonden? - Waarvoor wordt die gebruikt? <p>De leerlingen krijgen een puzzel, waar ze 5 minuten aan gaan werken. De puzzel gaat over de behandelde stof van de powerpointpresentatie.</p> <p>De leerlingen krijgen nog een kort filmpje te zien. Dit filmpje gaat over hoe paarden leven en verzorgd worden. Vervolgens wordt ingegaan op de Nederlandse welzijnswetten. De overheid vindt het ook belangrijk dat alle dieren goed worden verzorgd, dit geldt ook voor de dieren met een baan. De wetten worden besproken en vervolgens gaan de leerlingen zelf nadenken over wat zij belangrijk vinden. De vragen staan op de powerpointpresentatie (laatste dia).</p> <p>Vervolgens gaan de leerlingen per tafelgroepje, drie vragen bedenken voor de rest om de klas, om te kijken of de behandelde stof begrepen is. De vragen kunnen gaan over de powerpoint of over de filmpjes. De leerlingen gaan een miniquiz maken en houden.</p> <p>Nadat de leerlingen de vragen hebben bedacht, wordt de quiz gehouden, elk tafelgroepje beslist zelf wie de vragen stelt aan de rest van de groep. Er wordt besproken wat het goede antwoord is en waarom.</p> <p>De leerkracht vraagt aan de leerlingen wat ze deze les geleerd hebben en wat ze van de les vonden.</p>	
--	--	--	---	--

0.45	Afsluiting (evalueren / reflecteren en afronde(n))			
------	---	--	--	--

Gebruikte literatuur:

Praktische didactiek voor natuuronderwijs

Wanneer ontstaat onderzoekend gedrag?

Onderzoekend gedrag bij kinderen kan spontaan ontstaan, bijvoorbeeld als hun nieuwsgierigheid geprikkeld wordt door iets nieuws of onverwachts. Als die prikkel uitdagend genoeg is, en de kinderen voelen zich op hun gemak, gaan ze het nieuwe verkennen. In de manier waarop ze dan met spullen omgaan, zijn vragen te herkennen zoals: 'Wat is dit?', 'Wat doet het?', 'Wat kun je ermee doen?', al worden die lang niet altijd hardop uitgesproken. Al doende raken ze vertrouwd met het nieuwe: dat blijkt bijvoorbeeld wanneer ze dat gaan toepassen. Deze spontane exploratie noemen we ook wel 'aanrommelen'.

De manier waarop materiaal verkend wordt, kan nogal variëren. Pilgram onderscheidt de volgende reeks van onbewuste handelingen tot zeer planmatig vooruitgedachte experimenten:

1. Gedachteloos friemelen
2. Doen om het doen
3. Een resultaat willen bereiken
4. Onderzoeken hoe spullen reageren
5. Variabelen verkennen
6. Onderzoek opzetten vanuit een bewust gestelde vraag

Bij probleemoplossend handelen in de eindfase kunnen kinderen als volgt te werk gaan: ze benaderen het probleem systematisch en herkennen de factoren die invloed hebben; daarna beoordelen ze die factoren een voor een. In feite komt dat neer op het zelfstandig opzetten van een onderzoek of het oplossen van een technisch probleem, en dat zij tamelijk complexe vaardigheden.

In grote lijnen zijn bij probleemoplossend handelen door kinderen de volgende drie fasen te onderscheiden:

1. Ongerichte aanpak. Ze doen zomaar iets met het materiaal; ze geven snel op of richten hun aandacht op iets anders wanneer de activiteit geen boeiend resultaat oplevert.
2. Gissen en missen (trial and error). Ze doen intuïtief handelend met material een of meer pogingen om een doel te bereiken. Ze gebruiken daarbij geen doordachte strategie. Wel leggen ze achteraf verbanden en verklaren ze waardoor de aanpak wel of niet lukte.
3. Systematisch probleemoplossend handelen. Ze bedenken zelf de stappen die nodig zijn om het probleem op te lossen en werken deze planmatig af.

Hoewel het nog niet duidelijk is hoe je het vinden van creatieve oplossingen kunt 'aanleren', is het wel duidelijk dat de stijl van leidinggeven en de ruimte voor vrije exploratie veel invloed hebben. Onderzoekend gedrag zal niet zo vaak spontaan ontstaan, maar je kunt het toeval wel een handje helpen: je kunt zorgen voor uitnodigende situaties of opdrachten met een boeiend resultaat, en je kunt uitdagende vragen stellen.

Als in het onderwijs kinderen vaker de gelegenheid krijgen om zelf antwoorden te zoeken op hun vragen, zal niet alleen hun vaardigheid in het onderzoeken toenemen. Nog belangrijker is dat je kinderen leert om hun eigen waarnemingen en conclusies serieus te nemen als die zijn gebaseerd op 'eerlijke' experimenten.

Coöperatief leren in het basisonderwijs

1.2 Waarom is coöperatief leren belangrijk?

Coöperatief is een waardevolle werkwijze omdat het:

- leerlingen uitdaagt tot actief en constructief leren.
- Interactie tussen leerlingen stimuleert.
- Verschillen tussen leerlingen benut als kansen om van elkaar te leren.
- Een bijdrage levert aan het realiseren van een goed pedagogisch klimaat.

Coöperatief leren is een vorm van actief en constructief leren. In onze moderne samenleving gaat het niet meer alleen om het overdragen van kennis door de leerkracht, maar is het ook noodzakelijk dat leerlingen zelf leren informatie te verzamelen en die te verwerken. Kennis veroudert snel. Het is daarom van belang dat het onderwijs de leerling toerust om zelfstandig nieuwe kennis te verwerven. Leren leven en kennis gebruiken is in verschillende situaties belangrijker dan kennis als doel op zichzelf.

Coöperatief leren stimuleert dat leerlingen actief de aangeboden informatie bewerken, toepassen of oefenen. Doordat de leerlingen met elkaar over de leerstof praten, elkaar uitdagen om een moeilijk begrip uit te leggen, hun gedachten onder woorden brengen, ondergaat de leerstof een persoonlijke bewerking en krijgt daardoor meer betekenis voor de leerling. De kans dat daardoor het geleerde op school ook in

situaties buiten de school wordt toegepast, wordt hierdoor vergroot. Leerlingen verwerven functionele kennis.

Coöperatief leren stimuleert de interactie tussen de leerlingen. Interactie tussen leerlingen onderling draagt bij aan de cognitieve ontwikkeling van de leerlingen. Ook sociale en communicatieve vaardigheden worden door de interactie bevorderd. Het kunnen samenwerken is een vaardigheid die van groot belang is om goed te kunnen functioneren in het maatschappelijk leven.

Coöperatief leren maakt gebruik van verschillen die er tussen leerlingen zijn. Leerlingen in een groep verschillen van elkaar op vele aspecten. Bij coöperatief leren werken leerlingen in heterogene groepjes samen. Ze leren hierdoor rekening te houden met de verschillen die er tussen hen zijn. Daarnaast geven verschillen ook kansen om van elkaar te leren.

Coöperatief leren bevordert een positief pedagogisch klimaat. Op een school met een goed pedagogisch klimaat hebben de leerlingen begrip en respect voor elkaar, ook voor leerlingen die 'anders' zijn. Op zo'n school zijn leerlingen bereid elkaar te helpen.

Achtergrondinformatie

Paarden

Bij de politie werken ze vooral met auto's, motors en fietsen. In de stad gaan ze ook vaker te voet. Maar wat je ook steeds meer ziet is politie te paard. De politie gebruikt paarden omdat ze groot zijn en veel indruk maken. Wanneer er voetbalwedstrijden zijn worden er politiepaarden ingezet om een goed overzicht te houden over de mensenmassa. Ze worden ook vaak ingezet in een rampgebied, bij optochten, rondom grote feesten en in de stad bij discotheken in de buurt.

Paarden kunnen niet zo maar politiepaarden worden. Hier moeten ze eerst geschikt voor zijn. Kleine paarden maken bijvoorbeeld niet genoeg indruk. Lompe en dikke paarden zijn niet snel genoeg. Het meest geschikte ras is een Koninklijk Nederlands Warmbloed Paard. Meestal hebben ze een bruine vacht en zijn ze ongeveer 1,65 m hoog. Maar wat nog het belangrijkste is, is het karakter van een paard. Ze moeten rustig zijn maar niet sloom. Ook moeten ze verkeersmak en stressbestendig zijn. Als laatste mogen ze nergens bang voor zijn.

Wanneer een paard is goedgekeurd mag deze eerst een maand op proef. In deze tijd bekijken de rijleraren hoe het paard het vind en of het ook een geschikt politiepaard is. Als het paard inderdaad geschikt is kan hij een opleiding gaan volgen. Dit doet hij samen met zijn eigenaar. Het duurt gemiddeld 1 tot 2 jaar totdat het paard bij de politie mag werken. In deze tijd leren ze hoe ze moeten omgaan met enge situaties. In de trainingen leren ze bijvoorbeeld: over zeil heen lopen en hoe ze zich moeten gedragen bij het zwaaien van een vlag. Daarnaast mogen ze niet bang zijn voor harde geluiden en felle lichten, rook, een tractor, vuur, pistolen, vlaggen en plastic flessen die over de grond worden gesleept.

Welzijn paard

Het paard is van nature een vluchtdier en leeft in kuddes. Op de paardenopleiding gaan ze precies tegen het nature gedrag in want ze moeten juist de menigte bij elkaar houden en mogen nergens voor schrikken en mogen niet op de vlucht slaan.

De voeding van een politiepaard zal ook heel anders zijn dan van een recreatie paardje. Politiepaarden zullen veel krachtvoer krijgen omdat ze soms 7 uur per dag moeten werken.

Honden zet de politie in bij voetbalwedstrijden, om drugs of geld op te sporen of om vermiste personen terug te vinden.

Politiehonden

Er zijn een aantal rassen die worden ingezet door de politie.

Een herdershond in al zijn variëteiten en Dobberman, Rottweiler, Boxer, en alle kruisingen tussen deze rassen.

Deze honden worden in gezet omdat ze een actief karakter en een groot reukvermogen. Ook worden de honden voordat ze getraind worden uitgebreid getest op karakter waarbij kalmte en betrouwbaarheid belangrijke eigenschappen zijn.

KNPV is de Koninklijke Nederlandse politiehondvereniging

Als de hond oud genoeg is kun je heb in laten schrijven om een politiehondencertificaat te halen. Je moet dan wel lid zijn van de Koninklijke Nederlandse Politiehond Vereniging

(KNPV). Een geleider mag alleen werken en trainen met de hond waarmee hij examen heeft afgelegd en het certificaat heeft gehaald.

Politiehonden wonen bij hun geleiders thuis. Ook in zijn vrije tijd moet de agent dus zorgen voor zijn hond.

De hond heeft thuis een kennel en slaapt altijd buiten. Dit is nodig om zijn vacht goed te houden. Blijft de hond te vaak binnen, dan verandert zijn vacht en is hij minder goed bestand tegen verschillende weersomstandigheden. De hond moet immers onder alle omstandigheden kunnen werken en geen last hebben van kou of vocht.

Wat moet een hond kunnen om toegelaten te worden tot de opleiding als politiehond?

In principe helemaal niets. De training begint ongeveer als de pup 1 jaar oud is. Alles wat hij later moet kunnen, leren we hem op de training.

Als pup zijnde hoeft hij alleen maar pup te zijn (vrolijk en vrij).

De politie in Nederland maakt gebruik van speurhonden en surveillancehonden. Speurhonden gebruikt de politie bijvoorbeeld voor het opzoeken van drugs of explosieven. Deze honden krijgen een andere opleiding dan de surveillancehonden.

Opleiding en eisen honden

Niet elke hond is geschikt als politiehond. Een toekomstige politiehond moet beschikken over specifieke eigenschappen zoals moed, karakter en doorzettingsvermogen. Verder moet hij groot en sterk genoeg zijn om alle werkzaamheden goed te kunnen uitvoeren. Met name (Mechelse) herders voldoen aan deze criteria.

Haar honden koopt de politie via trainers die aangesloten zijn bij de Koninklijke Nederlandse Politiehonden Vereniging (KNPV). Deze trainers oefenen met hun honden voor wedstrijdprogramma's. Zo leren zij honden:

- Kleine en grote voorwerpen te zoeken,
- Mensen op te sporen,
- Allerlei soorten hindernissen zonder angst te nemen en
- Beheerst te bijten zodat de hond ook op commando stopt met bijten.

Dit zijn een aantal trainingen:

- Oefening 1.

Het aangelijnd volgen. Baas en de aangelijnde hond volgen een diabolo figuur uitgezet met pionnen.

- Oefening 2.

Het volgen naast de fiets. Baas en de hond volgen al fietsend een diabolo figuur uitgezet met pionnen. Voor alle volgoefeningen geldt dat de hond niet voor, achter of te ver van zijn geleider af mag lopen.

- Oefening 3.

Het weigeren van aangeboden en toegeworpen voedsel. De baas ligt zijn hond op een door de keurmeester aangewezen plek. En laat hem op teken van de keurmeester achter.

Vervolgens komt de helper(pakwerker) met het voer en test 2x of de hond het voer van hem aanpakt en loopt dan achteruit en gooit op een afstand van 2 a 3 meter het 3e stukje naar de hond en verwijdert zich dan.

- Oefening 4.

Het dier moet stil zijn. De baas en zijn hond bevinden zich beiden op een door de keurmeester aangewezen plek. Door enkele personen zal vervolgens een korte woordenwisseling worden na geboots, gevolgd door een pistool schot. De hond mag geen geluid maken of blaffen of piepen of verder dan 1 meter van zijn plaats afgaan.

- Oefening 5.

De klimsprong over een schutting. Springen over een rechte schutting van 1.75 meter met een schuine afloop.

- Oefening 6.

De breedtesprong over een kuil. Springen over een kuil van 2.25 meter breed, heen en terug op commando van de baas.

- Oefening 7.

Het overzwemmen. De hond moet op commando van de baas, een water over zwemmen (minimaal 15 meter breed). Aan de andere kant moet hij op commando van de baas daar blijven en daarna op commando van de baas terug zwemmen naar de baas.

- Oefening 8.

Een groot voorwerp aan de oever brengen. De hond moet op commando van de baas een groot voorwerp wat op ongeveer 7 meter uit de kant drijft, uit het water halen en naar de baas brengen.

- Oefening 9.

Het weigeren commando's van vreemden op te volgen. Als de hond heeft losgelaten zal de helper nog enige dreigende commando's geven, hierbij mag maar hoeft de hond niet te bijten.

- Oefening 10.

Het tot staan brengen van een vluchtende verdachte.

Op een teken van een keurmeester zal de helper vluchten in de richting van de geleider af. Na 5 tot 7 meter met een goed bijtende hond zal de helper zijn vlucht op geven. De helper gaat weer stil staan. De geleider zal zijn hond los commanderen en dan naar zijn hond lopen die nu de helper bewaakt. Hierna neemt de geleider de hond ongeveer 25 meter los mee.

Dit is een uitstekend basisprogramma voor het werk van een politiehond. Wanneer de hond volleerd is, wil de trainer vaak de vaardigheden aan een nieuwe hond leren. Hij verkoopt zijn hond dan door, onder andere aan de politie.

Als de politie honden koopt, zijn deze meestal drie jaar oud en zijn zij geslaagd voor het basisdiploma Politiehond I van de KNPV. Politiehonden blijven in principe tot hun tiende jaar bij de politie of zolang als zij nog hun werk goed kunnen uitvoeren en gecertificeerd zijn. De hondengeleider zorgt ook voor zijn hond nadat deze met pensioen is gegaan.

Aangezien een surveillancehond een wapen is, mag een agent pas met zijn hond daadwerkelijk op straat aan de slag als zij beiden het examen hebben gehaald. De onderdelen van het examen lijken op hetgeen de hond in zijn basisprogramma heeft geleerd, maar zijn meer geënt op de politiepraktijk. Het examen moet elke twee jaar opnieuw afgelegd worden om te mogen blijven werken als hondengeleider en surveillancehond. Dat vergt dus ook in de tussentijd veel tijd voor oefening. De geleiders trainen dan ook elke week een dag met hun hond.

Natuurlijk gedrag.

De hond kan zijn natuurlijke gedrag goed uiten, omdat hij van nature een goede neus heeft. Hij zal met veel plezier speuren naar voorwerpen. Vroeger was het een jachtdier, en kon prooidieren op grote afstand ruiken.

Woordzoeker

T R R G N E G N I R P S N H I C D J
J E N F I S N O E E E E W O Z C O A
P H I F Q N I G L J L F S T S S E P
O T L T Y E G M Q R O N L E R D U S
L R E X C D I L A O B E U S F T S M
I E R S R N N I A I R D S B L G E S
T E U G Y O E E G Q E N X M P D L Z
I Z L N V H R C L E O O T Z R Y Y D
E E C I L R E L G A V H T W O U Y K
H R E N U U V N A T T T D E K N U D
O K S I C E N P W A H J I M R D I V
N E T A H P E S A V C I X M D D Z J
D J I R T S D E W L A B T E O V C S
M T O T D A N Q I S R J D N O B S S
C N H G I X O E M B K I P E O V V J
R Q O M E T H E R D E R S H O N D E
A I B W R E N A I R A M P E N O E F
K S T E R J U K T C M U S G H T S T

Herdershond

Hondenvereniging

Kuddedier

Bijhonden

Politiehond

Krachtvoer

Rampen

Zwemmen

Training

Springen

Vluchtdier

Voetbalwedstrijd

Vuur

Speurhonden